

DESCENS DE BARRANCS, CANONS I ENGORJATS

NORMES DE CLASSIFICACIÓ TÈCNICA DELS ESPAIS I DELS DESCENSOS

Sumari

1	OBJECTIU D'AQUESTA NORMA	3
2	REFERÈNCIES	3
3	DEFINICIONS	3
4	CLASSIFICACIÓ DELS ESPAIS I DELS DESCENSOS	3
4.1	TERRENY D'AVENTURA	3
4.2	ESPORTIU.....	3
5	SISTEMES D'ACOTACIÓ EN DESCENS DE BARRANCS, CANONS I ENGORJATS:.....	4

Normes de classificació tècnica dels espais i dels descensos

1 Objectiu d'aquesta norma

Aquesta norma defineix les característiques dels espais i dels descensos on es practica el descens de barrancs, canons i engorjats.

2 Referències

- "CANYONISME – Normes de classement technique des espaces et itineraires". Adopté en comité directeur le 24/09/2005.

Document realitzat per la Federació Francesa de la Muntanya i de la Escalada (FFME) amb la Federació Francesa d'Espeleologia (FFS).

3 Definicions

Descens de barrancs, canons i engorjats: és un esport que es practica en plena natura en un medi ambient específic.

Consisteix en el descens d'un tàlveg que pot presentar-se en forma de torrents, rierols, rius, gorges (més o menys estretes, profundes), amb o sense presència permanent d'aigua i poden presentar cascades, marmites, badines, parts subverticals.

Exigeix una progressió i superació d'obstacles mitjançant: la marxa, la natació, els salts, els tobogans, les baixades per forts pendents, el ràpel i altres tècniques d'evolució per corda.

Aquesta disciplina obliga a posseir un material i una tècnica específica, lligats a la variabilitat del medi natural.

Descens: recorregut d'un barranc, canó o engorjat pròpiament dit.

Espai: zona o sector geogràfic on es troben diversos descensos.

4 Classificació dels espais i dels descensos

Nota: Aquestes normes de classificació fan referència a normes federatives d'equipament.

4.1 terreny d'aventura

- barranc, canó, engorjat o conjunt d'aquests accidents de qualsevol dificultat, en el qual tot o part del seu equipament no és conforme amb les normes federatives d'equipament i/o no té manteniment.

Dintre de la classificació de terreny d'aventura, podem trobar:

- Barrancs, canons o engorjats no equipats o parcialment equipats,
- Barrancs, canons o engorjat equipats, però no segons les normes federatives o sense manteniment.

És desitjable que els canons classificats en terreny d'aventura quedin al més "natural" possible: els rastres d'equipament han de ser els més discrets possibles. Vetllarem per limitar l'equipament al mínim estrictament indispensable i deixarem un lloc de privilegi a la utilització d'ancoratges naturals (arbres, blocs encastats, becs de roca...). Per als barrancs, canons o engorjats en terreny d'aventura equipats, vetllarem, en la mesura del possible, que evolucionin cap a la classificació "esportiu" (vegeu més avall).

Nota: L'activitat del descens de barrancs, canons i engorjats es practica habitualment dins dels itineraris classificats com a terreny d'aventura.

4.2 esportiu

- barranc, canó, engorjat o conjunt d'aquests accidents de qualsevol dificultat, equipat i mantingut segons les normes federatives d'equipament.

Nota: Dins d'un pla d'equipament, amb el fi de respectar totes les formes de pràctica, la presència dels dos tipus d'itineraris (terreny d'aventura i esportiu) pot ser més que possible, busqueu-los.

5 Sistemes d'acotació en descens de barrancs, canons i engorjats:

L'acotació val per un cabal mig o normal, en període habitual de pràctica, on el nivell d'aigua es relativament baix, sense ser necessàriament en època d'estiatge.

Ha de ser calibrada per un grup de 5 persones, en situació de descoberta del barranc, canó o engorjat (a vista) i en el qual el seu nivell de pràctica sigui l'adequat al nivell tècnic del barranc, canó o engorjat.

S'entén dintre d'un marc de pràctica habitual i racional, dins d'una preocupació per la seguretat i l'eficàcia en els moviments (una recerca personal per augmentar la dificultat no afegirà res a l'acotació inicial.)

Els CANONS, engorjats o barrancs s'acotaran de la manera següent:

- La lletra **v** seguida d'un número àrabig del **1** al **7** (l'escala queda oberta cap a dalt) per la dificultat sobre les característiques verticals.
- La lletra **a** seguida d'un número àrabig del **1** al **7** (l'escala queda oberta cap a dalt) per la dificultat sobre les característiques aquàtiques.
- Un número romà pel compromís i l'envergadura: del **I** al **VI** (l'escala queda oberta cap a dalt).

Així tindrem, per exemple, CANONS, engorjats o barrancs acotats "**v2 a3 III**" o "**v5 a6 V**" o "**v4 a5 III**" o (per simplificar, podem a continuació estalviar les lletres i acotar-nos en utilitzar els 2 números àrabs i el número romà: "**2.3.III**", "**5.6.V**" o "**4.5.III**", ...)

Un sol dels criteris següents, per columna, determina la pertinència a una categoria de dificultat.

En un descens, el fet d'evitar un obstacle o d'habilitar una tècnica específica (ràpel guiat, ...) pot comportar una acotació inferior. Els salts són, d'una manera general, considerats com facultatius.

TAULA DE DIFICULTATS

DIFICULTAT	V: Caràcter Vertical	a: Caràcter Aquàtic
1 Molt Fàcil	<ul style="list-style-type: none"> • No hi ha cap ràpel, corda normalment inútil per a la progressió. • No hi ha passos d'escalada/desescalada. 	<ul style="list-style-type: none"> • Absència d'aigua o marxa en aigües tranquil·les. • Natació opcional.
2 Fàcil	<ul style="list-style-type: none"> • Presència de ràpel(s) d'accés i d'execució fàcil, inferiors o iguals a 10 m. • Passos d'escalada/desescalada fàcils i poc exposats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Natació no superant els 10 m de longitud en aigües tranquil·les. • Salts d'execució simple inferiors a 3 m. • Tobogans curts o de pendent feble.
3 Poc Difícil	<ul style="list-style-type: none"> • Verticals de cabal feble. • Presència de ràpels d'accés i d'execució simple, inferiors o iguals a 30 m, separats, com a mínim, per replans que permetin l'agrupament. • Instal·lació de passamans simples. • Marxa tècnica que necessita una atenció particular (col·locació de 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedar no superant els 30 m en aigües tranquil·les. • Progressió per corrent feble. • Salt d'execució simple de 3 a 5 m. • Tobogan llarg o de pendent mitjà.

DIFICULTAT	V: Caràcter Vertical	a: Caràcter Aquàtic
	<p>punts de suport precisos) i una recerca de l'itinerari sobre terreny que pot ser rrelliscós, inestable, accidentat, caòtic o dins l'aigua.</p> <ul style="list-style-type: none"> Passos d'escalada (fins a un 3c), poc exposats, podent necessitar l'ús d'una corda. 	
<p style="text-align: center;">4</p> <p>Bastant Díficil</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verticals de cabal feble a mig, que poden començar a posar problemes de desequilibris o blocatges. Ràpels d'accés difícil i/o ràpels superiors a 30 m. Encadenament de ràpels en parets amb reunions confortables. Gestió de fregaments necessària. Instal·lació de passamans delicats, ràpel o base del ràpel no visible a l'inici, recepció en badina amb sortida nedant. Passos d'escalada/desescalada (fins a un 4c o A0), exposats i/o necessitant l'ús de tècniques de seguretat i de progressió. 	<ul style="list-style-type: none"> Immersió prolongada comportant una pèrdua calorífica bastant important. Corrent mitjà. Salt d'execució simple de 5 a 8 m. Salt amb dificultat d'advertiment, de trajectòria o de recepció inferiors a 5 m. Sifó ample de menys de 1 m de llarg i/o profunditat. Gran tobogan o de fort pendent.
<p style="text-align: center;">5</p> <p>Díficil</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verticals de cabal mig a fort, flanqueig difícil <u>necessitant una gestió de la trajectòria i/o de l'equilibri</u>. Encadenament de ràpels en parets amb reunions aèries. Flanqueig de marmites durant el descens. Terreny rrelliscós o presència d'obstacles. Desinstal·lació de la corda difícil (nedant, ...) Passos d'escalada/desescalada (fins a un 5c o A1), exposats. 	<ul style="list-style-type: none"> Immersió prolongada en aigua freda comportant una pèrdua calorífica important. Progressió en corrent bastant forta, podent pertorbar la trajectòria de la natació, els moviments, les parades o les repeses pel corrent. Dificultats obligatòries lligades als fenòmens d'aigües vives puntuals (remolins, rebufos, drossatges, ...) poden comportar un bloqueig puntual del practicant del descens de barrancs, canons i engorjats. Salt d'execució simple de 8 a 10 m. Salt amb dificultat, de trajectòria o de recepció de 5 a 8 m. Sifó ample i fins a 2 m de llarg i/o profunditat.
<p style="text-align: center;">6</p> <p>Molt Díficil Exposat</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verticals de cabal fort a molt fort. Cascades d'envergadura. Flanqueig molt difícil <u>necessitant una gestió eficaç de la trajectòria i/o del equilibri</u>. Instal·lació de reunions difícil: col·locació delicada d'un ancoratge natural (bloc encastat, ...) Accés o inici de ràpel difícil (instal·lació de passamans delicats, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> Progressió en corrent forta que passa comptes a les trajectòries de la natació, els moviments, a les parades o a les repeses pel corrent difícils d'executar. Moviments d'aigua ben marcats (drossatges, contra corrents, rebufos, onades, remolins, ...) podent comportar un bloqueig bastant prolongat del practicant del descens de barrancs, canons i engorjats. Salt d'execució simple de 10 a 14 m.

DIFICULTAT	V: Caràcter Vertical	A: Caràcter Aquàtic
	<ul style="list-style-type: none"> Passos d'escalada/descalada exposats (fins a un 6a o A2). Suport molt rrelliscós inestable. Badina d'arribada vivament emulsionada. 	<ul style="list-style-type: none"> Salt amb dificultat d'advertiment, de trajectòria o de recepció de 8 a 10 m. Sifó ample i fins a 3 m de llarg i/o profunditat. Sifó tècnic fins a 1 m (màxim) de llarg amb corrent eventual o que ens obliga a avançar cap a un punt determinat.
<p style="text-align: center;">7</p> <p>Extremadament Dificil</p> <p>Molt Exposat</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verticals de cabal molt fort a extremadament fort. Cascades de molta envergadura. Flanqueig extremadament difícil <u>necessitant l'anticipació i la gestió específica de la corda, de la trajectòria, de l'equilibri, dels suports i del ritme.</u> Passos d'escalada/descalada exposats (per sobre d'un 6a o A2). Visibilitat limitada i obstacles freqüents. Passos possibles en acabar el ràpel o en el transcurs del ràpel dins una/unes badina/badines amb moviments d'aigua forts. Control de la respiració: passos amb apnea. 	<ul style="list-style-type: none"> Progressió en corrent molt forta que passa comptes a les trajectòries de la natació, els moviments, a les parades o les repeses pel corrent extremadament difícils d'executar. Moviments d'aigua violents (drossatges, contra corrents, rebufos, onades, remolins, ...) podent comportar un bloqueig prolongat del practicant del descens de barrancs, canons i engorjats. Salt d'execució simple de mes de 14 m. Salt amb dificultat d'advertiment, de trajectòria o de recepció de mes de 10 m. Sifó de mes de 3 m de llarg i/o profunditat. Sifó tècnic i compromès de mes de 1 m amb corrent o que ens obliga a avançar cap a un punt determinat o sense visibilitat.

TAULA DE COMPROMÍS I ENVERGADURA

Atenció, aquest temps de referència ha de ser, en conseqüència, ponderat en funció del perfil efectiu del grup.

COMPROMÍS / ENVERGADURA	CRITERIS
I	Possibilitat de posar-se fora crescuda fàcilment i ràpidament . Escapatòries fàcils presents sobre totes les parts del recorregut. El temps de recorregut del canyó, engorjat o barranc (aproximació, descens i retorn) inferior a 2 hores.
II	Possibilitat de posar-se fora crescuda en ¼ d'hora de progressió màxima. Escapatòria/es ½ hora de progressió màxima El temps de recorregut del canyó, engorjat o barranc (aproximació, descens i retorn) entre 2 i 4 hores.
III	Possibilitat de posar-se fora crescuda en ½ d'hora de progressió màxima. Escapatòria/es en 1 hora de progressió màxima El temps de recorregut del canyó, engorjat o barranc (aproximació, descens i retorn) entre 4 i 8 hores.
IV	Possibilitat de posar-se fora crescuda en 1 hora de progressió màxima. Escapatòria/es en 2 hores de progressió màxima El temps de recorregut del canyó, engorjat o barranc (aproximació, descens i retorn) entre 8 hores i un dia.

COMPROMÍS / ENVERGADURA	CRITERIS
V	Possibilitat de posar-se fora crescuda en 2 hores de progressió màxima. Escapatòria/es en 4 hores de progressió màxima. El temps de recorregut del canyó, engorjat o barranc (aproximació, descens i retorn) entre 1 i 2 dies.
VI	La possibilitat de posar-se fora crescuda pot necessitar de més de 2 hores de progressió. Escapatòria/es en més de 4 hores de progressió. El temps de recorregut del canyó, engorjat o barranc (aproximació, descens i retorn) superior a 2 dies.

Segons les consignes de seguretat de les federacions, l'esportista ha de fer sempre proves de discerniment i recordar que l'entorn del descens de barrancs, canons i engorjats pot ser canviant. Certes crescudes, especialment, poden modificar considerablement la morfologia d'un barranc, canó o engorjat, fins al punt de canviar l'acotació inicial...